

Tre Namn, Ett Liv

Den sociala resan för Anders Moberg-Österberg-Budberg i 1700-talets Dannemora.

1729 — 1808

Gemini Notebook

Ett 78-årigt liv i Dannemora socken

Född & Döpt

April 1729.
(Döpt 18 april, sannolikt född samma dag).
Plats: Andersbytorp.

Ett osedvanligt långt liv — 78 år — format av hårt arbete och ständig klassresa.

Död & Begravd

15 februari 1808.
(Dödsorsak: Ålderdom).
Begravd 21 februari.
Plats: Gisselbytorp.

Gemini Notebook

Geografiskt rotad, socialt rörlig

Anders bytte yrke och efternamn flera gånger under sin livstid, men han lämnade aldrig Dannemora socken. Hans livsresa skedde inom ett par kilometers radie från födelseplatsen.

Andersbytorp
(Födelseplats, 1729)

Sandgropen
(Hustrun Annas hemby, 1752)

Andersby
(Första gemensamma hemmet efter vigseln)

Gisselbytorp
(Slutstation och plats för frånfälle, 1808)

Gemini Notebook

Epok I: Moberg — I faderns fotspår

Namn: *Anders Moberg*

Tidsperiod: *1729 – ca 1752*

Föräldrar: *Gruvdrängen Erik Moberg och hustrun Ingri.*

Yrke: *Gruvdräng.*

Anders inledde sitt arbetsliv precis som sin far: som gruvdräng i de krävande Dannemora gruvorna. Efternamnet Moberg var hans arv.

Gemini Notebook

1752: Äktenskap och ny identitet

24 Maj 1752:
Lysning i kyrkan.

24 Juni 1752 (Midsommardagen):
Vigsel med pigan Anna Andersdotter från Sandgropen.

Morgongåva: 30 lod silver överlämnas till hustrun.

Bosättning: Anna flyttar in till Anders i Andersby.

Österberg.

Vid tiden för bröllopet hade Anders lagt Moberg bakom sig och tagit efternamnet Österberg. Ett nytt namn för en ny fas i livet.

Gemini Notebook

Epok II: Budberg — Ryttaren och soldatnamnet

Steg 1 (Yrkesbyte)

Avancerar från gruvdräng till Ryttare (Kavallerist).

Steg 2 (Militärt krav)

Armén krävde unika och tydliga namn för att skilja soldater åt i rullorna.

Steg 3 (Ny identitet)

Anders antar namnet Budberg under sin tid som Ryttare.

Källorna indikerar att de frekventa namnbytena var direkt kopplade till hans yrkesmässiga avancemang. Budberg var hans militära identitet.

Gemini Notebook

Epok III: Auktoritet på äldre dar

Befattning som *Brofogde* i början av 1800-talet.

- En betrodd position med ansvar för att inspektera och underhålla socknens broar och vägar.
- Ett tydligt bevis på att han lämnat det tunga kroppsarbetet i gruvan bakom sig sig för en roll med lokal auktoritet.

Gemini Notebook

De tre faserna av Anders liv

	Fas 1	Fas 2	Fas 3
Efternamn	*Moberg*	*Österberg*	*Budberg*
Yrkesroll	Gruvdräng	Ryttare	Brofogde
Boplats	Andersbytorp	Andersby	Gisselbytorp
Livsmilstolpe	Följer i faderns fotspår	Gifter sig med Anna på midsommardagen (1752)	Blir änkling och lever sina sista år

Varje namnbyte speglar ett steg uppåt i 1700-talets lokala hierarki.

Gemini Notebook

Slutet i Gisselbytorp

Datum:
Februari 1807

Händelse:
Hustrun Anna Andersdotter avlider.

Status:
Anders blir änkling efter nästan 55 års äktenskap.

Datum:
15 Februari 1808 (Begravd 21 Februari).

Händelse:
Anders avlider av ålderdom, 78 år gammal.

Plats:
Gisselbytorp. Han överlevde sin hustru med exakt ett år.

Gemini Notebook

Ett livsverk av social rörlighet

Anders Moberg-Österberg-Budbergs ständiga namnbyten var inte ett tecken på rotlöshet. I en tid av strikta klassgränser var de beviset på en enastående klassresa inom Dannemora socken — från gruvans mörker till en respekterad position i lokalsamhället.

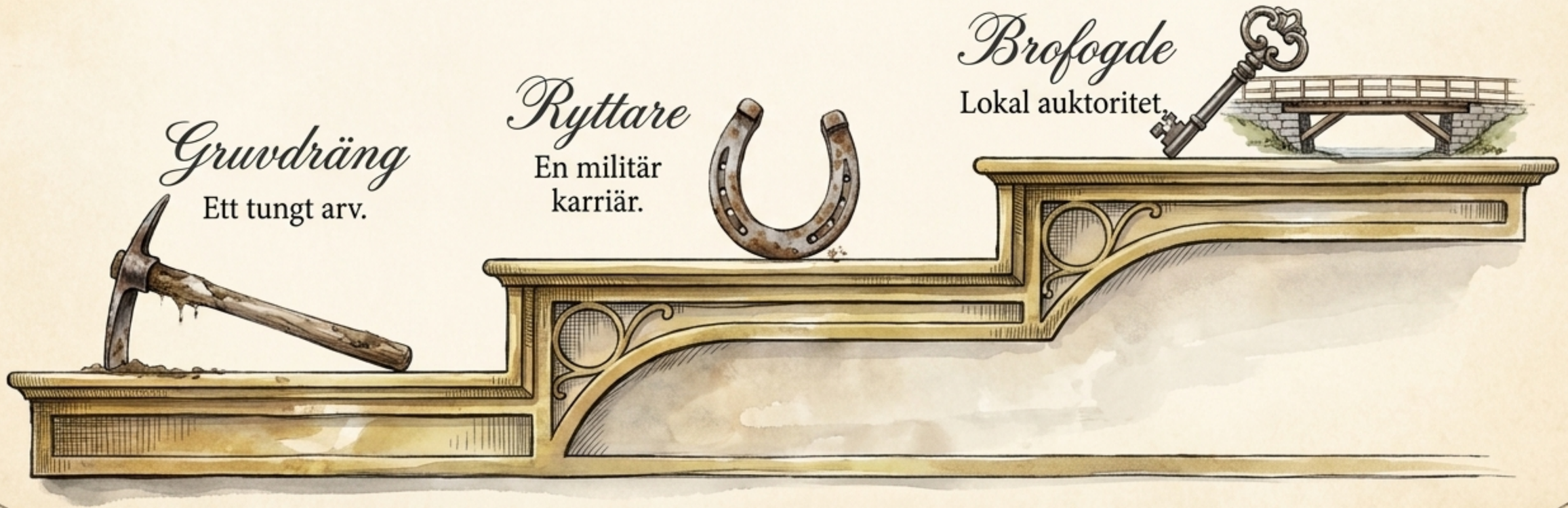

Gruvdräng

Ett tungt arv.

Ryttare

En militär karriär.

Brofogde

Lokal auktoritet.

Gemini Notebook